herpy

ORMEPADDER

Gaboon Caecilian

Geotrypetes seraphini

Geotrypetes seraphini er en mellemstor, benløs og gravende padde fra Vest- og Centralafrika. Den lever nede i jorden, æder mest regnorme og føder levende unger uden at være afhængig af vand. Arten holdes i en dyb, fugtig bund, og der findes kun lidt viden om pasningen.

Familie: Dermophiidae Udgivet 17. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**24-40 cm** total længde inkl. hale
Vægt	**7-26 g**
Levetid	**4-5 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Gravende**
Biotop	**Regnskov**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Udvikling	**Levendefødende**
Kuldstørrelse	**3-4 unger**
Yngelpleje	**Ingen**

PASNING

Min. terrarie	**50 × 30 × 35 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Temperatur, nat	**20-23 °C**
Luftfugtighed	**90-100 %**
Vand	**Ingen vandskål**
UVB	**Ikke nødvendig**
Kost	**Insekter og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis eller i gruppe**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES-listerne eller i EU-bilag A-D og står ikke på listen over dyr, som private ikke må holde (BEK nr. 1261/2015). Tjek de aktuelle regler for import og dyresundhed hos Fødevarestyrelsen.

Om arten

Geotrypetes seraphini er en ormepadde: en benløs padde med en ringet krop, der ligner en stor regnorm. Farven er purpurgrå til mørkegrå med lysere linjer ned langs siderne mod bugen. Øjnene ligger helt skjult under huden, og følerne sidder langt fremme under næseborene. Hovedet bruges som et bor, og dyret lever næsten hele livet under jorden.

Voksne dyr er 24-33 cm lange i målte bestande og kan nå omkring 40 cm. Hunnerne bliver størst: de vejer typisk omkring 17 g og op til 26 g, hannerne omkring 7 g. I naturen bliver dyrene kun 4-5 år; i fangenskab er de holdt i mindst 5 år.

Der er ikke beskrevet hudgift hos arten. Som andre padder har den kirtler i huden, så vask hænder efter håndtering, og rør ikke øjne og mund.

Udbredelse og levested

Geotrypetes seraphini lever i Vest- og Centralafrika fra Guinea og Sierra Leone langs Guineabugten til Cameroun, Ækvatorialguinea, Gabon og Den Demokratiske Republik Congo. Forekomster i Angola og Republikken Congo er usikre og er ikke med på kortet. Arten er ikke truet (IUCN: LC); den er almindelig og tåler ødelagte levesteder.

Oprindelig udbredelse: Guinea, Sierra Leone, Liberia, Elfenbenskysten, Ghana, Togo, Benin, Nigeria, Cameroun, Ækvatorialguinea, Gabon og Congo-Kinshasa.

LEVESTED

Geotrypetes seraphini lever i fugtig lavlandsregnskov, men findes også i plantager, landsbyhaver, byområder, stærkt ødelagt skov og oversvømmet landbrugsjord. Dyrene graver i jord, oftest våd jord, under træstammer og af og til under løv, og de kommer lejlighedsvis op på overfladen. Hulerne er også et tilflugtssted, når slanger jager dem.

De voksne æder især regnorme, mens ungerne æder regnorme og myrer. Arten lever side om side med *Herpele squalostoma*, som mest æder hårde byttedyr som jordkrebs og biller.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Geotrypetes seraphini*, men arten holdes og opdrættes i fangenskab. *G. seraphini* holdes i en tæt kasse af tykvægget plastik eller et terrarie med fast låg og en dyb bund at grave i. Et voksent dyr skal have mindst 50 × 30 × 35 cm, så der er plads til 20-30 cm bund og en luftlomme over. Låget skal slutte tæt og have en vægt ovenpå: et dyr, der kan nå låget, slipper ud gennem den mindste sprække, og foderorme kravler også ud. Lav ventilation med små huller i siderne lige under kanten, dækket af fint net; der skal ikke være huller i låget.

Bunden er den vigtigste beslutning. Ublegede papirfibre (papirbaseret strøelse uden duft) er velprøvede: de holder på fugten, ormene lever i dem, og ormepadderne foretrækker dem tydeligt frem for kokosfibre. Steriliseret, ugødet muldjord kan også bruges. Kokosfibre alene frarådes: de støver, hænger ved huden og er fundet pakket sammen til en hård prop i tarmen hos døde dyr. Skift bunden hver 4.-5. måned, eller før hvis den bliver beskidt, og se samtidig dyret efter.

Læg et fladt stykke varmebehandlet bark eller træ på overfladen. Dyrene ligger gerne lige under det, og det gør det let at se til dem uden at grave. Levende planter er ikke nødvendige.

TEMPERATUR

Hold 22-26 °C om dagen og 20-23 °C om natten. Temperaturen skal være stabil og svinge højst omkring 3 °C; hurtige og store udsving tåles dårligt. Står kassen i et rum med jævn temperatur, er der sjældent brug for opvarmning. En varmemåtte under den ene ende giver en temperatur- og fugtgradient, som dyret kan vælge i; bunden tørrer lidt ud over varmen, så hold øje med fugten. Bliver dyret på overfladen i stedet for at grave sig ned, er temperatur, fugt eller bund forkert.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Bunden skal være jævnt fugtig, men ikke så våd, at man kan presse vand ud af en håndfuld, og der må aldrig stå vand i bunden af kassen. Luften i kassen er så godt som mættet med fugt (90-100 %). Hold fugten ved at sprøjte og af og til vende bunden, og lad gerne den ene ende være lidt tørrere end den anden. Brug flaskevand, regnvand eller postevand, der har stået et døgn.

VAND OG VANDKVALITET

Der skal ikke være vandskål. Dyret får vand fra den fugtige bund og fra kondens på kassens vægge, og en vandskål gør let bunden for våd. Vandet bruges kun til at fugte bunden.

LYS OG UVB

Arten lever under jorden og har ikke brug for UVB eller særlig belysning. En almindelig døgnrytme i rummet med 10-14 timers lys er nok. Kassen skal ikke stå i direkte sol.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Regnorme er hovedfoderet og tages af næsten alle landlevende ormepadder. Brug små til mellemstore regnorme, fx kompostorme, og klip dem i stykker til unger. Læg 10-15 orme i kassen hver anden uge, eller giv et par orme flere gange om ugen. I en fugtig papirbund lever ormene videre uden at rådne. Små fårekyllinger, levende eller aflivede, og myggelarver i en lav skål kan supplere ormene.

Dyret finder føden med lugtesansen og følerne og ses sjældent æde. Grav jævnligt bunden igennem: mange tilbageværende orme betyder overfodring eller et dyr, der ikke æder. Tæl ormene ind og ud, når et dyr er nyt. Ormenes næringsværdi øges ved at drysse kalk- og vitaminpulver i deres jord 4-6 dage før fodring.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Geotrypetes seraphini lever skjult og tilbringer næsten hele tiden nedgravet. Ligger dyret meget på overfladen, er bunden for våd, for tør, for kold, for varm eller kemisk ubehagelig, eller også mangler der et skjul på overfladen; skift i så fald bunden og tjek temperaturen.

Ét dyr pr. kasse gør det let at følge vægt og sundhed og udelukker konflikter. Flere dyr af samme art kan også holdes sammen, hvis man jævnligt ser efter bid og skader, og det giver bedre chance for yngel. Håndter dyret så lidt som muligt og kun med rene, våde hænder uden creme eller sæberester.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne bliver kønsmodne i deres første leveår og hunnerne et år senere. Kønnene kan ikke skelnes sikkert udefra, men hunnerne er i gennemsnit større og tungere, og hannerne har en anderledes formet kloakregion.

PARRING

Befrugtningen er indre som hos alle ormepadder, men parringen er ikke beskrevet nærmere for arten. Arten yngler i fangenskab i grupper med begge køn uden at have brug for vand, og en stabil gruppe giver den bedste chance.

ÆG OG LARVER

Geotrypetes seraphini lægger ikke æg, men føder levende unger. Fostrene udvikles i æggelederne, først på blommen og siden på næring fra æggelederens væg, som de skraber med særlige skeformede fostertænder. Gællerne forsvinder kort efter, at fostrene har forladt æggehinden. Hunnen bærer 3-4 unger, og store hunner bærer flere end små. Drægtighedens længde er ikke kendt.

METAMORFOSE

Der er ingen larver og ingen forvandling i vand. Ungerne fødes på land som små udgaver af de voksne, 7-8 cm lange, svarende til omkring en tredjedel af moderens længde. Fostertænderne skiftes ud med voksentænder lige før eller kort efter fødslen.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er små ved fødslen og bliver formentlig en tid hos moderen, så lad dem blive i kassen. Når de selv æder, kan de flyttes til en lille kasse med samme bund som de voksne og fodres med små regnorme eller stykker af orme. Hold dem fugtigt og stabilt, og vej dem jævnligt.

Sundhed og typiske fejl

Sygdom ses sent hos et dyr, der lever nedgravet. De vigtigste problemer er:

- Dyret ligger på overfladen: forkert fugt, temperatur eller bund, eller et manglende skjul. Ret forholdene.
- Prop i tarmen: kokosfibre er fundet pakket sammen i tarmen hos døde dyr. Brug papirfibre eller steril jord.
- Hudproblemer: svampe- og bakterieinfektioner, ofte efter beskidt bund eller skader. Kræver dyrlæge.
- Parasitter: rundorm, bændelorm og encellede parasitter findes ofte hos ormepadder i fangenskab. Få en gødningsprøve undersøgt.
- Flugt: dyret slipper ud gennem små sprækker og tørrer ud. Brug tæt låg med vægt.
- Chytridsvamp: er påvist hos arten og kan behandles med et svampemiddel hos dyrlægen.

Chytridsvampen *Batrachochytrium dendrobatidis* (Bd) findes hos ormepadder. Nye dyr sættes i karantæne og testes, og redskaber og hænder vaskes mellem kasserne. Hold et nyt dyr den første måned i en lille kasse, hvor man kan tælle orme ind og ud og se, om det æder. Gå til en dyrlæge med forstand på padder, hvis dyret ikke æder i flere uger, taber sig, får sår eller bliver på overfladen.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.